

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-02-02
Besvaras senast
2023-02-17

Till statsrådet Erik Slottner (KD)

2022/23:175 Överskuldsättningen i samhället

Den ökande inflationen med stigande räntor, högre elpriser och dyrare mat gör att allt fler får svårare att få ekonomin att gå ihop. Detta slår hårdast mot dem som lever på de minsta marginalerna. Allt fler barnfamiljer, äldre och asylsökande i Sverige har inte råd med mat. En grupp som pengarna inte räcker för är de drygt 160 000 svenskar som lever på existensminimum på grund av skulder. Detta larmar Konsumentverket om.

Vid årsskiftet uppmärksammades en dyster och ny rekordnivå för privatpersoners skulder hos Kronofogden. Den totala skulden är nu 101 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 7 miljarder sedan förra året eller närmare 20 miljoner om dagen. På tio år har skuldberget vuxit med ungefär 34 miljarder kronor. Förutom att den skuldsatte drabbas rent ekonomiskt ökar även risken för hemlöshet, sjukdom och självmord. En undersökning från Södertörns högskola visade att risken för självmord är mer än dubbelt så hög bland skuldsatta. Dessutom redovisade Kronofogdens siffror att antalet barn som vräks från sin bostad fortsätter att öka.

En grupp som är överrepresenterad bland de skuldsatta i Sverige är unga. Även om antalet unga med skulder hos Kronofogden har minskat under de senaste tio åren har skuldbeloppet för åldersgruppen 18–25 år ökat med 430 miljoner. De unga männen står för 73 procent av det totala skuldbeloppet, men det är bland de unga kvinnorna som ökningen är störst. Medianskulden i gruppen unga kvinnor har under perioden fördubblats, från 7 400 kronor till 14 900 kronor.

Det är oroväckande att unga skuldsätter sig med så stora skuldbelopp, som till största delen handlar om konsumtionslån. Marknadsföringen bakom dessa lån är oftast väldigt aggressiv där potentiella kunder lockas med snabba pengar och utan kreditupplysning. Det är tufft att starta vuxenlivet med skulder. De unga har ofta lägre utbildningsnivå och sysselsättningsgrad, och man har inte hunnit komma ut i arbetslivet. Deras inkomster är lägre och de kan få det väldigt svårt att ta sig ur den här skuldsituationen.

Samtidigt blir det allt svårare och mer komplicerat att vara konsument. Mer tekniskt avancerade produkter, fler komplicerade finansiella tjänster och en global marknad innebär många möjligheter. Men det ställer också konsumenten inför större utmaningar samtidigt som kommunerna under flera år stegvis har skurit ned på sina konsumentvägledare. Konsumentverket konstaterar att 111

av landets kommuner inte har någon konsumentvägledning över huvud taget. Det innebär att närmare 2 miljoner konsumenter har mycket svårt att få stöd och hjälp. Resterande kommuner erbjuder någon form av konsumentvägledning, men tyvärr är denna många gånger alltför bristfällig med begränsade öppettider och för lite personal. Att allt fler lever under en ekonomiskt pressad situation ökar behovet av att skydda konsumenterna från att göra val som försämrar deras situation.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Erik Slottnér:

1. Avser statsrådet och regeringen att vidta några åtgärder för att begränsa överskuldssättning på grund av konsumtionskrediter?
2. Avser statsrådet och regeringen att vidta några åtgärder för att garantera att alla invånare har tillgång till konsumentvägledning där de bor?

.....

Nadja Awad (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck